

Από τους πίνακες 1 και 2 προκύπτει ότι κατά το Α΄ εξάμηνο του σχολικού έτους 1997/98 φοιτούσαν 20.413 μαθητές ελληνικής καταγωγής σε 1.452 τμήματα διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στην Ο.Δ. Γερμανίας.

Αν προσθέσουμε στον παραπάνω αριθμό τους 3.143 μαθητές πρωτοβάθμιας και τους 4.938 δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι φοιτούσαν στην αντίστοιχη χρονική περίοδο σε αμιγή ελληνικά σχολεία, τότε προκύπτει ότι κατά την εν λόγω περίοδο φοιτούσαν 28.494 (20.413+3.143+4.938) μαθητές σε κάποια μορφή ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στην ΟΔΓ.

Ο πραγματικός αριθμός των μαθητών ελληνικής καταγωγής που φοιτούν σε γερμανικά σχολεία γενικής εκπαίδευσης είναι, ωστόσο, πολύ μεγαλύτερος, δεδομένου ότι το ποσοστό των ενσωματωμένων σε γερμανικά σχολεία μαθητών που φοιτά συγχρόνως σε τμήματα διδασκαλίας της ελληνικής κυμαίνεται γύρω στα 55%.

Αυτό εξάλλου προκύπτει και από τα στατιστικά στοιχεία που μας διέθεσε το Υπουργείο Παιδείας της Βόρειας Ρηνανίας Βεστφαλίας (βλ. γερμανόγλωσσο πίνακα Νο. 4).

Από τη σύγκριση των στατιστικών δεδομένων της Ελληνικής Πρεσβείας (βλ. πίνακες 6 και 7) και εκείνων του Υπουργείου Παιδείας της Βόρειας Ρηνανίας Βεστφαλίας (βλ. πίνακα 1) προκύπτει ότι το σχολικό έτος 1997/98 φοιτούσαν στη ΒΡΒ 13.096 Έλληνες μαθητές σε γερμανικά σχολεία και 3.031 (1.070 + 1.961) σε αμιγή ελληνικά σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας γενικής εκπαίδευσης (Σύνολο μαθητών: 13.096 + 3.031= 16.127).

Από το γερμανόγλωσσο πίνακα Νο. 1 προκύπτει ότι η μεγαλύτερη συσσώρευση Ελλήνων μαθητών παρατηρείται στην πόλη του Düsseldorf (N=1.117 μαθητές). Αντίθετα, στις πόλεις Wuppertal, Bielefeld και Dortmund όπου λειτουργούν ελληνικά σχολεία και όπου θεωρητικά θα μπορούσαν να λειτουργήσουν και Δίγλωσσα Σχολεία, οι αριθμοί των μαθητών είναι σημαντικά χαμηλότεροι (595, 307 και 402 αντίστοιχα).

Όπως υπογραμμίστηκε και κατά τις συνεδριάσεις της επιτροπής σύνταξης της παρούσας πρότασης, οι παραπάνω αριθμοί δεν διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα ενός Δίγλωσσου Σχολείου στις πόλεις Wuppertal, Bielefeld και Dortmund.

Γι' αυτό, σε περίπτωση ίδρυσης Δίγλωσσων Σχολείων σ' αυτές τις πόλεις θα πρέπει να διασφαλιστεί νομικά η φοίτηση μαθητών στα σχολεία αυτά και από γειτονικές πόλεις.

Βέβαια η νομική διασφάλιση της φοίτησης μαθητών στα Δίγλωσσα Σχολεία από την εκάστοτε ευρύτερη περιοχή δεν συνεπάγεται και την πραγματική φοίτησή τους σ' αυτά, δεδομένου ότι οι Έλληνες γονείς τείνουν όλο και περισσότερο να στέλνουν τα παιδιά τους στο σχολείο της γειτονιάς τους.

Μια κατάλληλη επεξεργασία των στατιστικών δεδομένων των γερμανόγλωσσων πινάκων 1-4 μας επιτρέπει να καταλήξουμε στον πίνακα 8:

Πίνακας 8: Σχολική πρόοδος των Ελλήνων, Γερμανών και αλλοδαπών μαθητών

Αποκτηθέντες τίτλοι το έτος 1997 στη ΒΡΒ	Σύνολο μαθητών (γερμ. + αλλοδαπών) %	Σύνολο Γερμανών μαθητών	Έλληνες μαθητές %	Σύνολο αλλοδαπών μαθητών %
1 Ηο chschndreife Απολυτήριο -πρόσβαση σε ΑΕΙ	27,0	29,6	18,25	11,9
2 Fachho chschndreife Απολυτήριο-πρόσβαση σε ανώτερες σχολές ΤΕΙ	2,0	2,0	1,56	1,8
3 Fachho chschndreife Τίτλος πρόσβασης σε ανώτερες επαγγελματικές σχολές	41,4	42,3	42,02	35,9
4. Απολυτήριο της 10ης τάξης - πρόσβαση σε τεχνικές σχολές	17,1	15,6	21,97	26,3
5. Απολυτήριο της 9 ^{ης} τάξης	6,4	5,6	7,08	11,1
6. Χωρίς απολυτήριο υποχρεωτικής επιστήδευσης	6,1	4,9	9,12	13,0

Από τον πίνακα 8 προκύπτει - μεταξύ των άλλων- ότι τα ποσοστά των Ελλήνων μαθητών (18,25%) που φοιτούν σε γερμανικά γυμνάσια και αποκτούν τον τίτλο σπουδών που εξασφαλίζει την πρόσβαση στα ΑΕΙ απέχουν μεν από τα αντίστοιχα των Γερμανών συμμαθητών τους (29,6%) αλλά είναι σημαντικά υψηλότερα από το μέσο όρο των αλλοδαπών μαθητών (11,9%).

Η επιτυχία των Ελλήνων μαθητών στο γερμανικό εκπαιδευτικό σύστημα τεκμηριώνεται και από σχετικές έρευνες (όπως για παράδειγμα την έρευνα του Diether Hopf: Herkunft und Schulbesuch ausländischer Kinder. Eine Untersuchung am Beispiel griechischer Kinder, Max – Plank – Institut für Bildungsforschung, Studien und Berichte 44, Berlin 1987).

Το ερώτημα, λοιπόν, που μας ετέθη από τους υπευθύνους στο Υπουργείο Παιδείας της Βόρειας Ρηνανίας Βεστφαλίας και το οποίο θέτουμε κι εμείς, με τη σειρά μας, στους υπεύθυνους του ΥΠΕΠΘ είναι: ‘Γιατί επενδύει η ελληνική πλευρά μόνο για τους μαθητές που επιθυμούν να φοιτήσουν σε ελληνικά σχολεία και παραμελεί εκείνους που φοιτούν επιτυχώς στα γερμανικά;’.

6. Φορέας των Δίγλωσσων Σχολείων

Φορέας των υπό ίδρυση δίγλωσσων σχολείων (Ersatzschulen) σύμφωνα με τη νομοθεσία που ισχύει στην ομόσπονδη χώρα της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας μπορεί να είναι:

1. Νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου
2. Φυσικά πρόσωπα
3. Κοινοφελή ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα
4. Σύλλογοι και Κοινότητες.

α. Σημειώνουμε ότι η Ελληνορθόδοξη Μητρόπολη Γερμανίας είναι αναγνωρισμένη ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και τυχόν υποβολή αίτησης από μέρους της για ίδρυση σχολείων (Ersatzschulen) δεν θα συναντούσε την άρνηση των αρμόδιων γερμανικών αρχών. Το αντίθετο, αυτή θα τύγχανε ευνοϊκότερης αποδοχής απ' ό,τι μία αίτηση ενός συλλόγου ή κοινοφελούς ιδρύματος. Και τούτο διότι και τα άλλα δόγματα στη Γερμανία (Καθολική εκκλησία, Προτεστάντες) λειτουργούν παιδικούς σταθμούς και σχολεία, τα οποία χρηματοδοτούνται από το γερμανικό Κράτος.

β. Σύλλογοι - Κοινότητες - Κοινοφελή ιδρύματα: Είναι δυνατόν να συσταθεί κοινοφελές ίδρυμα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το οποίο θα αναλάβει ως φορέας των υπό ίδρυση δίγλωσσων σχολείων. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχει 7 μέλη τουλάχιστον. Το καταστατικό του συλλόγου, το οποίο -σημειωτέον- θα πρέπει να υποβληθεί προς έγκριση στην αρμόδια γερμανική αρχή, θα πρέπει να ορίζει όλες τις αρμοδιότητες του συλλόγου - κοινοφελούς ιδρύματος, καθώς και τις σχέσεις του με τρίτους.

Το καταστατικό θεωρείται κατά την κρατούσα άποψη - σύμβαση, και ως εκ τούτου υπάρχει πλήρης ελευθερία ρύθμισης αρμοδιοτήτων.

Το προεδρείο εκπροσωπεί το σύλλογο δικαστικά και εξωδικαστικά και μπορεί να αποτελείται από ένα ή περισσότερα άτομα. Αυτό ορίζεται από το καταστατικό.

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι το Προεδρείο:

- Θα αποτελείται από ένα συγκεκριμένο μέλος με ορισμό.
- Θα εκλέγεται από τη γενική συνέλευση των μελών.

- Θα αποτελείται από τρίτο πρόσωπο, το οποίο δεν θα πρέπει να είναι απαραίτητα και μέλος του συλλόγου.

Τη χρονική διάρκεια της προεδρίας την ορίζει το καταστατικό.

Για κάθε σχολείο μπορεί να ιδρυθεί ιδιαίτερος φορέας ή να ιδρυθεί ένας φορέας στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, ο οποίος θα αναλάβει τα υπό ίδρυση σχολεία.

Θεωρούμε σκόπιμο να αναφέρουμε ότι η δημιουργία πολλών φορέων δεν προσφέρεται, διότι αντιμετωπίζονται δυσκολίες που συνεπάγεται τόσο η πολυδιάσπαση όσο και η εξεύρεση των κατάλληλων προσώπων, τα οποία θα είναι διατεθειμένα και ικανά να επωμισθούν αυτή την ευθύνη. Επί πλέον θα υπάρξουν δυσκολίες τόσο διοικητικής όσο και οικονομικής φύσεως.

Η λύση που προτείνουμε είναι να δημιουργηθεί ένας φορέας, στον οποίο θα συμμετέχουν η εκκλησία με εκπρόσωπό της, η Ομοσπονδία Ελληνικών Κοινοτήτων με εκπρόσωπό της, η Ομοσπονδία Γονέων και Κηδεμόνων Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας με εκπρόσωπό της, ο Διευθυντής ή οι Διευθυντές των υπό ίδρυση σχολείων, καθώς και δημόσιοι λειτουργοί του Ελληνικού Δημοσίου. Ενδεικτικά προτείνουμε την προεδρία να την έχει ο Γενικός Πρόξενος του προξενείου της περιοχής ή ο εκάστοτε συντονιστής εκπαίδευσης.

7. Διεύθυνση και διδακτικό προσωπικό

Ο εκπαιδευτικός στο δίγλωσσο πρόγραμμα.

Ο εκπαιδευτικός που θα κληθεί να διδάξει σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που έχει ως παιδαγωγικούς στόχους:

- * υψηλή ακαδημαϊκή επίδοση των μαθητών,
- * ανάπτυξη της διγλωσσίας και
- * διαπολιτισμικό προσανατολισμό,

πρέπει, κατά τη γνώμη μας, να έχει ή να αναπτύξει τα πιο κάτω *εφόδια* και *προσόντα*:

1. μία **στέρεη** παιδαγωγική μόρφωση,
2. κατά προτίμηση **ειδίκευση** σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και διγλωσσίας,
3. διάθεση να συνεχίζει να μαθαίνει,
4. διάθεση και ικανότητα να μαθαίνει από τους μαθητές του, να σέβεται και να επιβραβεύει την πολιτισμική τους ιδιαιτερότητα,
5. γνώση των γλωσσών των μαθητών του.

Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει τα κριτήρια επιλογής να ορίζονται *διοικητικά* (π.χ. έτη υπηρεσίας στο δημόσιο) ή σε σχέση με γλωσσικές γνώσεις μόνο, που πιστοποιούνται με συμβατική εξέταση στη γλώσσα.

Τα προσόντα του εκπαιδευτικού δεν διασφαλίζονται μόνο με τις βασικές σπουδές, αλλά με συνεχή επιμόρφωση. Είναι όμως αναγκαίο να γίνεται προσεκτική επιλογή των εκπαιδευτικών, ώστε αυτοί να ανταποκρίνονται όσο το δυνατόν στα πιο πάνω.

Στην περίπτωση που υπάρχουν εκπαιδευτικοί με εμπειρία διγλωσσίας / διπολιτισμικότητας, αυτοί θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν θεωρητικά την εμπειρία αυτή και να αναπτύξουν εξειδικευμένη γνώση με παράδειγμα τον εαυτό τους.

Θεωρούμε ότι, αν διασφαλισθούν ως προϋπόθεση βασικές πανεπιστημιακές σπουδές στην Παιδαγωγική και συνυπολογισμός των άλλων προσόντων (όσων μπορούν να διαπιστωθούν με προσωπική συνέντευξη από τον επιστημονικό υπεύθυνο του προγράμματος και όχι από διοικητικές υπηρεσίες), τότε το βάρος της εκπαίδευσης του εκπαιδευτικού μετατοπίζεται στην *συνεχή επιμόρφωσή του* παράλληλα με την

υπηρεσία του στο δίγλωσσο πρόγραμμα.

Η επιμόρφωση αυτή πρέπει να προβλέπει τα πιο κάτω:

- * διεύρυνση των γλωσσικών γνώσεων και στις δύο γλώσσες των μαθητών (διγλωσσία για τον δάσκαλο, τόσο για τον Έλληνα όσο και για το Γερμανό),

- * εξοικείωση με συγκεκριμένα μοντέλα και υλικά δίγλωσσης εκπαίδευσης,

- * εξοικείωση με εργαλεία χαρτογράφησης και διάγνωσης της διγλωσσίας,

- * ανάπτυξη διδακτικού υλικού,

- * σχέδια συνδιδασκαλίας, σχεδιασμού και δημιουργίας κοινών δίγλωσσων υλικών, οργάνωσης κοινών πολιτισμικών δραστηριοτήτων, ανάπτυξης συνεργατικών σχέσεων μεταξύ Ελλήνων και Γερμανών εκπαιδευτικών,

- * εξοικείωση με τη χρήση γλωσσικών και άλλων βοηθημάτων στη *διάρκεια* του μαθήματος, ώστε να ξεπερνούνται οι γλωσσικές αδυναμίες και να επιτυγχάνουν οι μαθητές τον εκάστοτε γνωστικό στόχο,

- * εξοικείωση με μορφωτικά, πολιτισμικά, εκπαιδευτικά μοντέλα της εκάστοτε ομάδας, ώστε να μπορεί ο εκπαιδευτικός να αναγνωρίζει και να αξιοποιεί τη γνώση που φέρνουν οι μαθητές μαζί τους από το σπίτι τους,

- * συνειδητοποίηση των παιδαγωγικών προβλημάτων για τη μάθηση, τη γλώσσα, τον πολιτισμό, που τίθενται με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών στο σχολείο,

- * εξοικείωση με τις εκπαιδευτικές δυνατότητες του διαδικτύου,

- * εξοικείωση με θέματα διγλωσσίας και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

Γενικά μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι ένα δίγλωσσο σχολείο θα μπορεί να λειτουργήσει μόνο με δίγλωσσο εκπαιδευτικό προσωπικό. Αυτό σημαίνει ότι τόσο το ελληνικό όσο και το γερμανικό εκπαιδευτικό προσωπικό θα πρέπει να είναι δίγλωσσο. Τα προσόντα και η ποιότητα του διδακτικού προσωπικού έχουν μεγάλη σημασία για τα γερμανικά σχολεία και γενικά για τα σχολεία που λειτουργούν στη Γερμανία. Τα Αναλυτικά Προγράμματα είναι εντελώς ανοιχτά και όχι κλειστά, όπως μπορεί να είναι αλλού. Αυτό σημαίνει ότι ο εκπαιδευτικός πρέπει να σχεδιάζει το διδακτικό του έργο σύμφωνα με τις σύγχρονες διδακτικές αντιλήψεις.

Υποψήφιοι για να καλύψουν τις θέσεις του διδακτικού προσωπικού, από ελληνικής πλευράς, θα μπορούσαν να είναι τα μεταναστόπουλα ελληνικής καταγωγής, της δεύτερης γενιάς, που έχουν μεγαλώσει στη Γερμανία, σπούδασαν στην Ελλάδα και κατέχουν τα απαραίτητα προσόντα για να διοριστούν στο γερμανικό δημόσιο. Είναι αυτοί που αποκαλούμε διπολιτισμικούς και διγλωσσικούς εκπαιδευτικούς. Οι σπουδές τους, για την απόκτηση των απαιτούμενων από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα προσόντων μπορεί να έχουν γίνει στην Ελλάδα, έχουν, όμως, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό δίκαιο, την αναγνώριση των αμοτίμων υπηρεσιών στη Γερμανία. Για την αναγνώριση και ισοτιμία των πτυχίων στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχουν διάφορες ρυθμίσεις, τις οποίες θα μπορούσαν να κάνουν χρήση οι υποψήφιοι προς διορισμό εκπαιδευτικοί.

Δυστυχώς δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή στη Γερμανία ανάλογο ανώτατο ή ανώτερο εκπαιδευτικό ίδρυμα, στο οποίο θα μπορούσαν να σπουδάσουν οι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι στη συνέχεια θα στελεχώσουν το διδακτικό προσωπικό του δίγλωσσου

σχολείου. Τίθεται, λοιπόν, το ερώτημα, αν με τις σημερινές συνθήκες μπορούν να βρεθούν και να διοριστούν Έλληνες εκπαιδευτικοί στο γερμανικό εκπαιδευτικό σύστημα, για να στελεχώσουν τα υπό ίδρυση δίγλωσσα σχολεία. Η δυνατότητα αναγνώρισης της ισοτιμίας των πτυχίων, την οποία δίνει η ευρωπαϊκή νομοθεσία, μπορεί να δώσει διέξοδο. Αυτή, όμως, είναι πολύ περιορισμένη, λόγω της ιδιαιτερότητας των σπουδών στην Ελλάδα όπου οι μεν εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν ειδικεύονται στη διδασκαλία συγκεκριμένων μαθημάτων, ενώ εκείνοι της δευτεροβάθμιας σπουδάζουν μόνο ένα αντικείμενο, αντί δύο που απαιτεί η γερμανική νομοθεσία.

Η δυνατότητα να διοριστούν οι Έλληνες εκπαιδευτικοί, κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με την παράγραφο 7, ως δάσκαλοι ειδικότητας (με οικονομικές συνέπειες για τους ίδιους) και με καλές γνώσεις στη γερμανική γλώσσα είναι προς το παρόν η μόνη δυνατή λύση. (Schulordnungsgesetz 8 Απριλίου 1952, όπως τροποποιήθηκε στις 17 Μάη 1957 άρθρο 37, § 3 B, Art. 36, Nr. 2, BAAS 10 / 02. 0 1 / § 7, 24.9.94, εγκύκλιος για τα συμπληρωματικά σχολεία).

Στην περίπτωση αυτή, τα ελληνόπουλα που μεγάλωσαν στη Γερμανία και σπούδασαν στην Ελλάδα, είναι οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί που θα μπορούσαν να περάσουν με επιτυχία τις εξετάσεις στη Γερμανία και να διοριστούν στα υπό ίδρυση δίγλωσσα σχολεία.

Για τους διευθυντές των σχολείων αυτών ισχύουν οι προϋποθέσεις που ισχύουν και για το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό. Ο φορέας είναι υπεύθυνος και αρμόδιος για το διορισμό τους, αρκεί να εκπληρώνουν τις απαραίτητες και προβλεπόμενες από τη γερμανική νομοθεσία προϋποθέσεις.

Στη σχετική γερμανική νομοθεσία (SchVG BAAS 1-2, Abschnitt IV, § 20 21 και 21 a, Περί διευθυντών των σχολείων) προβλέπονται τα παρακάτω σημεία:

Κάθε σχολείο έχει έναν διευθυντή / μια διευθύντρια, ο οποίος / η οποία είναι ταυτόχρονα και εκπαιδευτικός του σχολείου. Διευθύνει το σχολείο, σύμφωνα με το σχολικό κανονισμό κι εκπροσωπεί το σχολείο προς τα έξω. Αναπληρώνεται από τον υποδιευθυντή του σχολείου και στην περίπτωση που κι αυτός κωλύεται αναλαμβάνει την εκπροσώπηση του σχολείου ο υπηρεσιακά αρχαιότερος εκπαιδευτικός.

Ο διευθυντής είναι, σε συνεργασία με τη σχολική κοινότητα (σχολικό συμβούλιο, Schulkonferenz) υπεύθυνος για την εκπλήρωση των στόχων της αγωγής του σχολείου.

Η κάλυψη των θέσεων με διευθυντικό και διδακτικό προσωπικό (είναι υπόθεση του φορέα). Οι θέσεις προκηρύσσονται.

8. Μαθητικό δυναμικό

Η όλη φιλοσοφία και η στοχοθεσία των Δίγλωσσων Σχολείων παραπέμπουν σ' ένα σχολείο ανοιχτό για αλλογενείς – αλλόφωνους μαθητές.

Ο στόχος των Δίγλωσσων Σχολείων να καλλιεργούν τη διγλωσσία, τη διαπολιτισμική και την ευρωπαϊκή διάσταση, και να λειτουργούν ως χώροι συνάντησης και αλληλεπίδρασης πολιτισμών, μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από έναν μικτό μαθητικό πληθυσμό. Η επιθυμητή ποσοστιαία αναλογία μεταξύ ομογενών και αλλογενών μαθητών είναι 50:50, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν είναι δυνατές αποκλίσεις, που εγκρίνονται από τον φορέα και τα συμμετοχικά όργανα του εκάστοτε σχολείου.

Η παρουσία μαθητών εθνοτικής καταγωγής διαφορετικής από την ελληνική και τη γερμανική λαμβάνεται υπόψη στη διδασκαλία και στην κατάρτιση των Προγραμμάτων Σπουδών (ιδιαίτερα σε μαθήματα όπως τα Θρησκευτικά), αλλά δεν επηρεάζει το δίγλωσσο χαρακτήρα των σχολείων.

Βασικές γλώσσες διδασκαλίας παραμένουν σε κάθε περίπτωση η ελληνική και η γερμανική.

Επειδή οι αριθμοί των Ελλήνων μαθητών κατά σχολική περιφέρεια, αλλά και κατά πόλη, είναι μικροί, θα πρέπει τα προς ίδρυση σχολεία να αντλούν το μαθητικό τους δυναμικό όχι μόνο από μια σχολική περιφέρεια (Schuleinzugsgebiet) ή μια πόλη, αλλά και από γειτονικές περιφέρειες και πόλεις.

Αυτό το σημείο θα πρέπει να αποσαφηνιστεί κατά τις διαπραγματεύσεις με τη γερμανική πλευρά.

Ένα σημαντικό στοιχείο που σχετίζεται με το μαθητικό δυναμικό είναι ο απαιτούμενος αριθμός μαθητών προκειμένου να διασφαλιστεί η δίγλωσση εκπαίδευση και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, και ιδιαίτερα στη δεύτερη βαθμίδα της (SEK II, Oberstufe). Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις μας η πρώτη (Α΄) τάξη του Δημοτικού πρέπει να έχει τουλάχιστον τέσσερα (4) τμήματα, δηλ. 100 μαθητές και άνω, ώστε μετά τις αναμενόμενες διαρροές να παραμένει ο απαιτούμενος για τη λειτουργία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αριθμός μαθητών.

9. Στόχος των Δίγλωσσων Σχολείων

Σύμφωνα με τις μέχρι τώρα αναλύσεις, βασικός στόχος των Δίγλωσσων Σχολείων είναι η καλλιέργεια των δύο γλωσσών και των δύο πολιτισμών στους μαθητές τους, η παροχή προσόντων σ' αυτούς ώστε να μπορούν να ενταχθούν επιτυχώς στα κοινωνικοπολιτισμικά και οικονομικά συστήματα των δύο χωρών, η ενίσχυση της φιλίας και των πολιτισμικών ανταλλαγών των δύο χωρών, καθώς και η προώθηση της ευρωπαϊκής και διαπολιτισμικής διάστασης, στα πλαίσια της κείμενης γερμανικής νομοθεσίας και των σχετικών διακρατικών ή και ευρωπαϊκών συμβάσεων.

Απώτερος στόχος των Δίγλωσσων Σχολείων είναι η διγλωσσία των αποφοίτων τους

και η χορήγηση τίτλων σπουδών που θα αναγνωρίζονται και από τις δύο χώρες.

Τα Δίγλωσσα Σχολεία χορηγούν τους τίτλους σπουδών που χορηγούνται και από τα δημόσια σχολεία. Οι τίτλοι σπουδών οφείλουν να παρέχουν στους αποφοίτους τη δυνατότητα ακαδημαϊκής και επαγγελματικής εξέλιξης και στις δύο χώρες.

Επειδή η διγλωσσία, η πολιτισμική αλληλεπίδραση και ο πολιτισμικός εμπλουτισμός επιτυγχάνονται καλύτερα μέσα από τη συνάντηση και αλληλεπίδραση των φυσικών φορέων των γλωσσών και των πολιτισμών προϋπόθεση και στόχος συγχρόνως των Δίγλωσσων Σχολείων είναι η συνδιδασκαλία Ελλήνων και Γερμανών μαθητών καθώς και άλλης εθνοτικής καταγωγής μαθητών που επιθυμούν να φοιτήσουν σ' αυτά.

Η διδασκαλία οργανώνεται έτσι ώστε η μητρική γλώσσα (Γ1) της μιας μερίδας των μαθητών να είναι η δεύτερη γλώσσα (Γ2) για την άλλη μερίδα των μαθητών, και αντιστρόφως.

Η θρησκευτική αγωγή συντελείται με τη σύμφωνη γνώμη των γονέων και ανάλογα με το θρησκευτικό δόγμα των μαθητών.

Οι δύο γλώσσες (ελληνική και γερμανική) αντιμετωπίζονται ισότιμα, ώστε να μην υστερεί η μια της άλλης σε αναγνώριση και κύρος και λειτουργούν συγχρόνως ως αντικείμενο (Schulfach) και ως μέσο (Medium) για τη διδασκαλία άλλων γνωστικών αντικειμένων.

Η εκάστοτε δεύτερη γλώσσα εκμαθάνεται ως μια από τις δύο γλώσσες διδασκαλίας και καθημερινής επικοινωνίας και καλύπτει μαθησιακές και επικοινωνιακές ανάγκες των μαθητών μέσα και έξω από το σχολείο.

Το Πρόγραμμα Σπουδών διαμορφώνεται έτσι ώστε οι δύο γλώσσες να κατακτώνται από τους μαθητές μέσα από τη διδασκαλία των γλωσσών ως αντικειμένων και μέσω της χρήσης τους ως μέσου για τη διδασκαλία άλλων αντικειμένων.

Μέσα από την επιλογή και μετάδοση κατάλληλων μορφωτικών περιεχομένων επιδιώκεται η διαμόρφωση μιας πολιτισμικής ταυτότητας, καθώς και στάσεων και συμπεριφορών που να συνάδουν με τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες των μαθητών καθώς και με το πνεύμα της ευρωπαϊκής και διαπολιτισμικής αγωγής και εκπαίδευσης.

10. Δομή, Αναλυτικό και Ωρολόγιο Πρόγραμμα

10.0 Δομή του γερμανικού εκπαιδευτικού συστήματος

Η δομή, οργάνωση και λειτουργία του γερμανικού εκπαιδευτικού συστήματος διαφέρουν σημαντικά από τα αντίστοιχα του ελληνικού (βλ. ακόλουθο διάγραμμα).

Μια από τις σημαντικότερες διαφορές εστιάζεται στην πρώιμη διαφοροποίηση (μετά την Τετάρτη τάξη) της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατά συνέπεια στην επιλεκτική λειτουργία του γερμανικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Επειδή, όμως, στα κρατίδια όπου διαμένει η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων

μαθητών, και ιδιαίτερα στη Βόρεια Ρηνανία Βεστφαλία, οι τάξεις Ε΄ και ΣΤ΄ λειτουργούν ως βαθμίδα προσανατολισμού (Orientierungsstufe), οι έξι πρώτες τάξεις του γερμανικού εκπαιδευτικού συστήματος μπορούν να αντιστοιχηθούν με τις έξι τάξεις του Ελληνικού Δημοτικού Σχολείου.

Ο μικρός αριθμός που προβλέπεται ότι θα φοιτά στα Δίγλωσσα Σχολεία δεν αφήνει περιθώρια διαφοροποίησης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε κύριο Σχολείο, πρακτικό Σχολείο και Γυμνάσιο. Ο μόνος δυνατός τύπος σχολείου παραμένει, λοιπόν, το Ενιαίο Σχολείο (Gesamtschule). Η πρώτη βαθμίδα του Ενιαίου Σχολείου καταλήγει στη 10η τάξη οποία είναι και η τελευταία τάξη της υποχρεωτικής γενικής εκπαίδευσης. Η δεύτερη βαθμίδα (Oberstufe) περιλαμβάνει τις τάξεις 11-13 και οδηγεί στο απολυτήριο (Abitur) το οποίο ανοίγει την πρόσβαση στην τριτοβάθμια πανεπιστημιακή.

Όπως όμως υπογραμμίζεται παρακάτω, στο κεφάλαιο 10.2, για να καταστεί δυνατή η λειτουργία του Ενιαίου Σχολείου και ιδιαίτερα της δεύτερης βαθμίδας του (Oberstufe) απαιτείται ένας μεγάλος αριθμός μαθητών, πράγμα που πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη κατά τη λήψη των εκπαιδευτικοπολιτικών αποφάσεων (σχετικά με τη δομή βλ. επίσης κεφ. 10.3).